proLékaře.cz | 19.11.2026

VODIACE PSY SA CVIČIA NA SLOVENSKU UŽ 25 ROKOV

Štulajterová K.

VÝCVIKOVÁ ŠKOLA PRE VODIACE A ASISTENČNÉ PSY

Tento rok sme si pripomenuli dvadsaťpäť rokov od vycvičenia a odovzdania prvého vodiaceho psa na Slovensku. V časoch Československa existovalo jediné stredisko, zamerané na výcvik vodiacich psov, v Českej republike. Po rozdelení republiky boli problémy s dovozom psov z ČR, a tak sa pán Imrich Bartaloš, sám nevidiaci, rozhodol založiť oddelenie výcviku vodiacich psov ako súčasť Únie nevidiacich a slabozrakých.

Od začiatku pán Bartaloš cvičil plemeno labradorský retríver. Toto priateľské, neagresívne plemeno svojou veľkosťou a povahou najlepšie vyhovuje požiadavkám ľudí so zrakovým znevýhodnením. Prvá sučka, vycvičená na Slovensku, sa volala Borka z Bohyně lovu, ale nikto jej nepovedal ináč ako Bibi.

AKO POMÁHA VODIACI PES ČLOVEKU S PORUCHOU ZRAKU?

Nie každý človek sa po strate zraku odváži na samostatnú chôdzu s bielou palicou. **Vodiaci pes** je kompenzačná pomôcka, ktorá pomáha ľuďom s rôznou poruchou zraku alebo jeho úplnou stratou zabezpečiť bezpečný a samostatný pohyb v exteriéri aj v interiéri.

Je to práve vodiaci pes, ktorý umožní človeku so zrakovým postihnutím **nezávislosť od vodiacich sprievodcov**. Pes vie v exteriéri človeka viesť v priamom smere, pričom sa vyhýba prekážkam. Pes pri obchádzaní prekážok dáva pozor, aby do nich jeho pán nenarazil.

Nevidiaci musí poznať trasu, ktorou chce ísť, psa pomocou povelov naviguje. Pes dokáže nájsť najbližšiu odbočku chodníka doľava aj vpravo, viesť človeka otvoreným priestranstvom v priamom smere, či sa na povel otočiť a ísť naspäť. Aj orientácia v priestore je vďaka psovi jednoduchšia. Dokáže na pokyn vyhľadať napríklad prechod pre chodcov, dvere, zástavku MHD, okienko na pošte, či miesto na sedenie.

V porovnaní so samostatnou chôdzou s bielou palicou je pohyb s vodiacim psom **plynulejší, rýchlejší a bezpečnejší**. Nevidiaci sa s vodiacim psom cíti istejšie, nie je závislý od pomoci ľudí vo svojom okolí. Schopnosť zvládnuť prácu s vodiacim psom zvyšuje sebavedomie človeka s postihnutím.

"Vodiaci pes je priateľ a spoločník, ktorý vás nikdy nenechá v štichu. Tam, kde na vás ostatní zabudnú a odídu bez vás, on vás verne vyvedie z neznáma. Rád s vami pôjde kedykoľvek a kamkoľvek, či je zima, či je dážď alebo tri hodiny ráno. Iný človek spravidla nemá možnosť byť vám celé roky k dispozícii 24 hodín denne. Láska, vďačnosť a spolupatričnosť, ktorú toto úžasné zviera a neoceniteľný pomocník dokáže dať, za to určite stojí." Eva a pes Rio

LEGISLATÍVA

Zákon č. 447/2008 Z.z Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia je vodiaci pes, ktorý patrí do kategórie **psov so špeciálnym výcvikom** považovaný za **kompenzačnú pomôcku**.

Legislatívny nárok na získanie príspevku na kúpu vodiaceho psa závisí od miery zrakového postihnutia človeka, výšky jeho príjmu a ďalších faktorov. Každý záujemca si oprávnenosť nároku môže overiť na príslušnom ÚPSVaRe. V prípade, že tento úrad rozhodne, že človek nemá nárok na príspevok na kúpu vodiaceho psa, alebo má nárok iba na jeho časť, je možné dofinancovať kúpu psa prostredníctvom verejných zbierok alebo grantov. Pracovníci Výcvikovej školy pre vodiace a asistenčné psy poskytnú potrebné informácie a rady.

Okrem príspevku na kúpu vodiaceho psa má človek s ťažkým zdravotným postihnutím nárok aj na príspevok na zácvik s kompenzačnou pomôckou, príspevok na krmivo a príspevok na opravu kompenzačnej pomôcky.

POSTUP V PRÍPADE ZÁUJMU O VODIACEHO PSA

V prípade, že človek so zrakovým postihnutím zvažuje zaobstaranie si vodiaceho psa, je najvhodnejšie sa skontaktovať s Výcvikovou školou pre vodiace a asistenčné psy (VŠVAP). Dostane podrobné informácie a dohodneme s ním osobné stretnutie.

KONTAKTY:

Katarína Kubišová, e-mail: kubisova@vodiacipes.sk, 0911- 119 397

Mgr. Katarína Štulajterová, PR a fundraising manager Výcviková škola pre vodiace a asistenčné psy, stulajterova@vodiacipes.sk